

Konferenca w Slepom čile diskusije zbudžiła

Dialog na jednej runinje trěbny

Slepo (AK/SN). Serbja z Delnjeje a Hornjeje Łužicy trjebaja intensiwny dialog a wuměnu na jednej runinje. „Tule měło so směrdaŕajcy džělać“, potwjerdži dr. Pěťš Šurman, skutkowacy wot lěta 1992 jako historikar za kulturne a socialne stawizny w Serbskim instituće, minjenusobotu w Slepom. Jeho přednošk „Delni Serbja – mjeńšina w serbskej mjeńšinje?“ słušeše do poskitka temow štyridnjowskeje konferency „Přewinjenje dualizmw. Regiony – ludžo – institucije z hybridneho wida“. Na nju přeprośył bě Serbski institut wědomostnikow z Němskeje, Awstriskeje a Bolharskeje. Etnologoj, politologoj, filozofoj, hudźbni wědomostnicy, historikarjo, sociologoj a psychologoj referowachu w Slepjanskim kulturnym centrumje. Hač do soboty popołdnja bě něhdže 120

hości, mjez nimi mnozy ze Slepjanskeje wosady, na zarjadowanja přichwatało.

Pěťš Šurman zložowaše so na předsudki mjez Hornimi a Delnimi Serbami. Wón wupraji so za wjace direktnych zetkanjow. „Wone měli so mjez serbskimaj gymnazijomaj zahajić, na přikład na sportowej runinje abo we wobłuku kulturnych programow. Gymnaziasća móhli zakładne słowa w tamnej řeči nawuknyć.“ Wjace wuměny přaľ by sej tež mjez Domowinskimi skupinami z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. W čilej diskusiji džěše wo přičiny a sčěhi předsudkow. „Měli tutej temje swójsku konferencu wěnować“, rjekny dr. Elka Černokožewa, nawodnica wobłuka empiriske kulturne slědženje/ludowěda w Serbskim instituće a organizatorka konferency

(Dale na stronje 2)

Dialog na jednej ...

(Dale ze strony 1)

wo dualizmach. Pozadk štyridnjowskeje konferency je hižo tři lěta trajacy projekt „Skicy Łužicy, 2. džěl“, měřjacy so na mjezsobne wobchadženje ludźi w Slepjanskej wosadze z temami brunica, přesydlenje a wjacekulturnosć. „Nětčiša konferenca projekt, dopóznača slědženja k Slepjanskej wosadze, pohľubša“, rjekny dr. Černokožewa.

Konferencu běchu štwórtk wječor z předstajenjom 70minutowskeho filma „Nad wuhłom bydli čłowjek“ zahajili. Cornelia a Edmund Ballhaus z Gleichena běštaj jón w lětomaj 1994 a 1995 nawjerčałoj. Něhdze 30 ludźi je sej film w Slepom wobhladało a po tym wo situaciji tehdom a džensa diskutowało. Pjatk popołdnu wotmě so džěłarnička pod hesłom „Rozmołwy mjez swětomaj“, kotruž nawjedowaše psychologa Max Liebscht ze Zhorjelca. Při tym džěše wo wobchadženje z dramatiskimi žiwjenskimi změnami w scěhu wudobywanja wuhla. K programej konferency slušeše tež wječor ze Slepjanskim folklornym ansamblom. Při tym nawuknychu wobdźělnicy typiske rejwanske kroki ze Slepjanskeje kónčiny. „Kak to jo bylo“ rěkaše zabawne zarjadowanje na Rownjanskim Nepilic statoku. „Zaměr konferency je

wudać klětu nazymu knihu „Skicy Łužicy, 2. džěl“, zwurazni Elka Černokožewa, „chcemy nowe nastorki za wuwěće Slepjanskeje wosady dać.“

Facit konferency běše, zo so z dialogiskim myslenjom kwalita žiwjenja zwyżša. Štóž je w dwěmaj kulturomaj žiwy, ma wjace resursow je zbožowniši.

Čiła diskusija knježeše sobotu na konferency „Přewinjenje dualizmow. Regiony – ludžo – institucije z hybridneho wida“ w Slepjanskim Serbskim kulturnym centru-mje. Na njej wobdźěli so tež kulturna wědomostnica Ines Kellerowa (nalěwo). Serbski institut bě na konferencu přeprošył. Wjace hač 120 hosći na nju přichwata, mjez nimi mnozy wobydlerjo ze Slepoho a wokoliny.

Foto: A. Kirschke